

Ruimtelijke Kwaliteit gemeente Lansingerland

Inhoud

Advisering over architectuur, stedenbouw en landschap

Onafhankelijk advies

Aantal geadviseerde plannen

Afstemming en samenwerking

Woningen

Woningbouw Parkzoom in Bergschenhoek

Appartementengebouwen Klapwijkse Pier 4 & 5

Publieke infrastructuur

Station Lansingerland-Zoetermeer

A13/A16

Bedrijventerreinen

De A12-corridor voor distributiecentra

Hoogvliet

Jumbo

Bedrijventerein Oudeland

Kader voor beeldkwaliteit

Het terrein

Fource Logistics Centrale

Reclame-uiting TM Orthodontie in Berkel en Rodenrijs

Omgevingswet, plan en visie

Tot slot

3

3

3

4

5

6

7

9

11

12

12

13

13

13

14

15

16

16

Advisering over architectuur, stedenbouw en landschap

Gemeente Lansingerland is met haar fysieke omgeving aantrekkelijk voor bedrijven, bewoners en bezoekers. Met zorg houdt de gemeente daarbij de synergie tussen historie, landschap, gebiedsontwikkeling en innovatie voor ogen. Iedere beslissing heeft immers impact op een omgeving die duurzaam leefbaar is en blijft voor mens en natuur. Adviseurs van Dorp, Stad en Land ondersteunen uw gemeente hierbij als onafhankelijke kennispartner. Met een integrale benadering assisteren wij uw gemeente bij uw optimale omgevingskwaliteit.

Onafhankelijk advies

Uw burgemeester en wethouders krijgen over bouwplannen waarvoor een omgevingsvergunning is aangevraagd advies van een onafhankelijke welstandscommissie. Adviseurs van Dorp, Stad en Land nemen zitting in deze commissie, en hebben in uw gemeente geen zakelijke of bestuurlijke belangen. Hierdoor is de onafhankelijkheid bij de advisering aan uw gemeente gewaarborgd. Bij haar advisering kijkt de commissie naar hoe het uiterlijk van het plan past in de omgeving, hoe het ontwerp eruit komt te zien en welke materialen zijn gebruikt. Bij het formuleren van hun advies hanteren zij de actuele beleidsrichtlijnen van de gemeente, en werken in geest van de Omgevingswet. Tijdens de wekelijkse zittingen waar de aanvragen voor omgevingsvergunning worden afgehandeld zijn twee gemandateerde leden van de welstandscommissie voor de afhandeling van de plannen.

In het geval van bijzondere of grote en complexe plannen kan er in samenspraak met de gemeente worden opgeschaald naar de grote commissie. De gemeente heeft eveneens een Erfgoedcommissie. In lijn met de nieuwe Omgevingswet startte de gemeente in 2019 met een meer integrale behandeling van monumenten en erfgoedplannen. Vanuit de welstandscommissie is er daarom één lid bij de zitting van de Erfgoedcommissie aanwezig. Afhankelijk van de aard van de plannen, is de aanwezigheid van specialisten met aanvullende expertises op gebieden van stedenbouw, landschap, erfgoed en architectuur op afroep mogelijk. Het College neemt het advies van de welstandscommissie mee met betrekking tot het wel of niet verlenen van vergunningen.

Aantal geadviseerde plannen

Geadviseerde plannen	2018	2019
Totaal	235	306
Ruimtelijke Kwaliteit	235	305
In principe akkoord (vooroverleg)	8	
Akkoord onder voorwaarde	3	1
Positief advies	190	259
Negatief advies*	42	38

*De commissie verstrekt voor plannen bij voorkeur een positief advies. Wanneer een plan bij de eerste beoordeling nog niet voldoet aan de welstandsgronden, dan is de commissie echter genoodzaakt om een negatief advies te geven. Vanuit juridisch oogpunt mogen leden van de commissie van de gemeente Lansingerland geen adviezen als 'geen akkoord mits' of 'niet akkoord tenzij' geven. Daar waar mogelijk voegt de commissie in het advies suggesties toe, zodat het plan na aanpassing voldoet aan de criteria van het door de raad vastgestelde beleid. Bij de volgende planbehandeling kan het plan dan alsnog positief worden afgedaan.

Afstemming en samenwerking

De raadsleden, het college, de wethouder/portefeuillehouder en de betrokken teams zijn geïnteresseerd in de werkzaamheden van de welstandscommissie. De commissie werkt met allen op een prettige manier samen. De commissie heeft de dialoog met de raad en het bestuur tijdens de rondrit in 2018 als heel constructief en waardevol ervaren.

Samen bekeken en bespraken raadsleden met de commissieleden tijdens een busrit een aantal projecten. Voor allen was het een effectieve en prettige manier om inzicht te geven in het werk van de commissie en de mening van de raad en van het bestuur te ervaren met betrekking tot de omgevingskwaliteit van de gemeente Lansingerland.

De leden van de commissie zijn van harte bereid en beschikbaar om in persoon of –nu rekening houdend met Corona– met digitale middelen een presentatie, toelichting, vragenuurtje of gesprek te verzorgen voor de raad en het bestuur van de gemeente Lansingerland. Zeker nu de inwerkingtreding van de Omgevingswet nadert, is afstemming met de raad en het bestuur wenselijk.

De leden van de commissie hebben als adviseurs met projectleiders, stedenbouwkundigen en supervisors van grote projecten structureel en constructief overleg. Tevens zit een commissielid in het Q-team voor bedrijvenpark Prisma.

Het doel bij die afstemming is om elkaar te informeren en samen zorg te dragen voor eenduidige lijn in de advisering richting de initiatiefnemers. De vroegtijdige afstemming op stedenbouwkundige en welstandsaspecten verhoogt de omgevingskwaliteit, biedt voor aanvragers en bouwers door de integrale benadering meer handvatten en duidelijkheid en is in lijn met de Omgevingswet die per 1 januari 2022 in werking zal treden.

De commissie adviseert gedurende een jaar op veel uiteenlopende plannen. In dit verslag belicht de commissie een paar bijzondere plannen, omdat deze voorbeelden goed laten zien hoe er met zorg in de gemeente Lansingerland wordt gewerkt aan kwaliteit.

Woningbouw in Lansingerland ontworpen door De Zwarte Hond

Woningbouw Parkzoom in Bergschenhoek

Gemeente Lansingerland gaat voor 2030 een groot aantal woningen ontwikkelen. Binnen dit kader is voor de afronding van de Parkzoom in Bergschenhoek een prijsvraag voor de nieuwbouw van 36 huurappartementen in de vrije sector uitgeschreven. Een derde deel van deze woningen zijn in het middeldure segment. Vanuit de gemeente was Pierre de Kock hiervoor de projectleider.

Ontwikkelcombinatie van Timpaan Hoofddorp uit Rijsenhout, Hermes Project uit Berkel en Rodenrijs, Wubben.Chan Architecten en Merosch uit Bodegraven hebben als ontwikkelteam met hun ontwerp met aandacht voor duurzaamheid deze aanbesteding gewonnen.

Het in rijk metselwerk opgetrokken gebouw heeft een organische vorm met afgeronde hoeken. Door te kiezen voor grondgebonden woningen aan de Abe Bonnemastraat gaat het gebouw een open relatie aan met het aangrenzende gebied. Om beter om te kunnen gaan met hevige regenval versus droogte biedt het ontwerp een klimaatadaptieve oplossing om het regenwater langer vast te houden voordat het op het open water wordt geloosd. De toegepaste methoden en gekozen materialen hebben een zo laag mogelijke milieu-impact. Het appartementengebouw is duurzaam ontworpen, energieneutraal en gasloos.

Beoordelingscommissie

Mathijs de Boer, stedenbouwkundige/directeur MDBS

Herman de Kovel, architect/directeur De Kovel architecten

Johan Roelofs, architect, lid welstandscommissie Lansingerland

Impressiebeeld van het appartementencomplex Parkzoom, door Wubben.Chan Architecten

Appartementengebouwen Klapwijkse Pier 4 & 5 wUrck

De Klapwijkse Pieren liggen langs de Klapwijkseweg, een van oudsher afwisselend bebouwd polderlint. Dit lint verbindt het open buitengebied en de historische dorpskern van Berkel. Het groene en waterrijke karakter verwijst naar de waterverbinding die in het verleden vanuit de oude kern van Berkel langs de Leeweg (rondom de Westpolder) richting Pijnacker liep. De vijf woongebouwen naar ontwerp van wUrck vormen een ensemble met een duidelijke onderlinge verwantschap en tevens met aangename verschillen. Deze ontstaan uit de voor ieder gebouw specifieke hoofdvorm, situering en kleurstelling. Gemeenschappelijk zijn de uitgesproken en asymmetrische daklijnen, de groene buiteninrichting en de verscheidenheid binnen het op elkaar afgestemde kleuren- en materialenpalet.

Plattegrond van de Klapwijkse Pier waarop de appartementengebouwen Dotterbloem (4) & Lisdodde (5) staan aangegeven, door wUrck

De twee nieuwe appartementengebouwen, Klapwijkse Pier 4 & 5, de Dotterbloem en de Lisdodde, vormen het sluitstuk van de reeks van vijf. Deze laatste twee gebouwen hebben respectievelijk 23 en 19 appartementen en een halfopen parkeergarage, die aan het zicht wordt onttrokken door een groen vegetatiedak. In 2019 is het metselwerk palet gewijzigd en ter beoordeling voorgelegd aan de welstandscommissie. De eerste twee gebouwen werden voltooid in 2015 en 2017. De leden van de commissie waarderen de zorgvuldige aanpak en ambitie van de opdrachtgever en de architect.

Impressie beeld van de achterzijde van de Klapwijkse Pier 4 & 5, waarbij de asymmetrische daklijnen, verschil in materiaal gebruik en het groene vegetatiedak van de parkeergarage tussen de twee appartementengebouwen goed zichtbaar zijn, 3D beeld door wUrck

Station Lansingerland-Zoetermeer Team V Architectuur en Arcadis Architecten

In 2019 is het nieuwe station Lansingerland-Zoetermeer geopend. De toekomstbestendige vervoersknoop is gepositioneerd op een hotspot tussen het bedrijvenpark Prisma, Bleizo, Lansinghage en het Dutch Innovation Park. Door de hoge kwaliteit van het ontwerp hebben gemeente Lansingerland en gemeente Zoetermeer een nieuw landmark. De betonnen hekwerken springen met de fijnmazige takkenstructuur, uitgevoerd in geavanceerd prefab gewapend hogesterkte beton, meteen in het oog.

De zijkant en beganegrond van het station, waarbij het betonwerk en het gebruik van houtstrips goed te zien is

De zijkant van het station met de betonnen fijnmazige takkenstructuur

Het ontwerp is mede door het gebruik van hoogwaardige en duurzame materialen genomineerd voor de Betonprijs 2019 in de categorie Civiele Bouwwerken. Bij het ontwerp is rekening gehouden met de toekomstige verbreding van de A12 en verdubbeling van de spoorlijn Den Haag-Utrecht. Dit ziet u terug in de enorme vrije overspanning van de constructie van circa 61 meter over de A12. Het station is nu een kopstation voor de Randstadrail. Het vervoersknooppunt is zo geconstrueerd dat het Randstadrailspoor en het fietspad doorgetrokken kunnen worden richting Rotterdam en Europoort.

De uitvoering van de wens om deze verbinding die richting op door te trekken zal complex zijn, omdat de BergAmbachtLeiding (BAL) immers in het verlengde ligt van het kopstation. De BAL vervoert als enorme zoetwaterverbinding, bestaande uit 2 leidingen met een diameter van 1,6 meter, voorgezuiverd rivierwater uit de Afgedamde Maas vanuit Bergambacht naar de duinen tussen Scheveningen en Katwijk.

In het collegiale overleg tussen de aanvrager, architect en de commissie werden de landschappelijke kwaliteiten, een zorgvuldige uitwerking van het architectonische concept, de duurzaamheid en de detaillering met elkaar met aandacht besproken. Bijzondere aandacht is gegeven aan de wens in de toekomst graffiti, lektrepen, roetaanslag, en dergelijke te voorkomen.

Het verschillende materiaalgebruik en de weelderige plantengroei is duidelijk zichtbaar bij de treinsporen

Het overdekte gedeelte aan de bovenzijde van het station, waarbij de zichtbaarheid van het ontwerp met het diverse materiaalgebruik goed naar voren komt

A13/A16 Quist Wintermans Architecten

Impressiebeeld van de A13/A16 en de Tunnelmond aan de noordzijde, door Quist Wintermans Architecten BV

Cora van Nieuwenhuizen, Minister Infrastructuur en Waterstaat, gaf op 18 maart 2019 het startsein voor de aanleg van de A16 aan de zuidzijde van gemeente Lansingerland. Een bouwcombinatie van Besix, Dura Vermeer, Van Oord en TBI-bedrijven Croonwolter&dros en Mobilis leggen de A16 Rotterdam aan. Daan Zandbelt, Rijksadviseur voor de infrastructuur en Harm Veenenbos, provinciaal adviseur voor het landschap, vormen samen het Q-team.

Om de uitwerking van het ontwerp van de A13/A16 te begeleiden is er een Esthetisch programma van Eisen (EPvE) en een separaat welstandskader opgesteld, opdat de raad en het bestuur van de gemeente Lansingerland zich van te voren kunnen vergewissen of er wordt voldaan aan de ambitie en beoogde beeldkwaliteit. Ook is door de welstandscommissie, op verzoek van de gemeente Lansingerland, mede gelet op de impact van het tracé op het landschap en de omgeving, betrokken bij de samenstelling van het welstandskader en het EPvE.

Impressiebeeld van de A13/A16 en de Tunnelmond aan de zuidzijde, door Quist Wintermans Architecten BV

Omdat het gehele tracé door meerdere gemeenten loopt, hebben de commissieleden van gemeente Lansingerland intensief contact gehad met de commissie voor Welstand en Monumenten van de gemeente Rotterdam over het EPvE, het welstandkader en het uiteindelijke ingediende plan.

Door gezamenlijk op te trekken kon het beoogde integrale beeld van de route beter worden bewaakt. Afstemming was eveneens nodig over de tunnel. Bij het ontwerp ligt de tunnelbak als civiel kunstwerk op het grondgebied van zowel Rotterdam als Lansingerland. De commissie van Lansingerland toetst op basis van het door de raad van de gemeente Lansingerland vastgestelde beleid. De architect heeft zijn plannen voor een brede commissie en tijdens afzonderlijke zittingen in Lansingerland gepresenteerd. De commissie vindt het plan van een bovengemiddelde kwaliteit.

In het bezoekerscentrum Expo A16 aan de zuidzijde van het Lage Bergse Bos kunnen de bezoekers en inwoners van de gemeente Lansingerland kennis nemen van het routeontwerp van Quist Wintermans Architecten.

Het bezoekerscentrum Expo A16 opgezet in het MDXL systeem, beeld door MDXL

Een binnenruimte van het bezoekerscentrum Expo A16 opgezet in het MDXL systeem, beeld door MDXL

De A12-corridor voor distributiecentra

In 2019 is er een samenwerkingsovereenkomst getekend, tussen de provincie Zuid-Holland de gemeenten Lansingerland, Waddinxveen, Zoetermeer en Zuidplas, de VNO-NCW West en vertegenwoordigers van meerdere grote bedrijven, met als doel de A12-corridor tussen Gouda en Den Haag te versterken voor vestiging van logistieke bedrijven. Retailers als Jumbo, AH, Hoogvliet, Hello Fresh, Picknick, Dirk van den Broek en webshopleveranciers als Zalando dienden daarom in de afgelopen jaren plannen in om een logistiek distributiecentrum in de gemeente Lansingerland te realiseren. Hierdoor staat de A12-corridor nu op de vijfde positie van logistieke Hotspots in Nederland.

In 2019 heeft de commissie evenals in de jaren ervoor, op een groot aantal plannen voor distributiecentra geadviseerd. Logistieke distributiecentra kenmerken zich vaak door verhoudingsgewijs grote afmetingen, de lange gevels met repeterende dockshelters, en de grote percelen waar de vrachtwagens manoeuvreren en gestald kunnen worden. Bij distributiecentra wordt er in samenspraak met de aanvragers en architecten of ontwerpers vaak gezocht naar een heldere op de functie en het proces afgestemde hoofdvorm, een hoogwaardig materiaalgebruik en een op het gebouw en de omgeving afgestemd kleurgebruik. De veelal heldere en verzadigde bedrijfskleuren worden niet uitgesloten, maar in het algemeen beperkt tot meer ondergeschikte onderdelen/accenten.

De grote gebouwen geven ruimte voor reclame-uitingen, waarbij het van belang is dat de reclame qua afmetingen, vormgeving (bijvoorbeeld bij voorkeur in open letters) en positie zorgvuldig worden afgestemd op het gebouw. De inzet van de welstandscommissie is er op gericht om qua hoofdvorm, architectonische uitwerking, materiaalgebruik en kleurgebruik aansluiting te vinden bij het door de raad vastgestelde beleid. Het bouwvlak, de afmetingen en de hoogte zijn door de gemeente in het bestemmingsplan bepaald.

Ter illustratie van de plannen die voor bedrijvenpark Prisma worden ingediend volgen twee voorbeelden.

Het distributiecentrum van Hoogvliet

Impressie beeld van het terrein voor het nieuwe distributiecentrum van Hoogvliet, 3D beeld door Arcadis

Impressiebeeld van het kleurrijke beeld dat men voor ogen heeft voor het distributiecentrum van de Jumbo, door Mulderblauw architecten

Hoogvliet

Het ontwerp van Hoogvliet is circa 72.000 m² groot en er is een mogelijkheid opgenomen voor een uitbreiding met nog eens 10.000 m². Dit beslaat dan een oppervlakte van 10 voetbalvelden. Tijdens de rondrit met raadsleden is er gediscussieerd over de omvang en uitstraling van het gebouw. In het collegiale overleg tussen de aanvrager, de architect en de commissieleden is er vooral gezocht naar een aantal architectonische middelen om zorg te dragen voor een krachtig, evenwichtig en verzorgd totaalbeeld. In het uiteindelijk gerealiseerde gebouw is de inzet en ambitie van de opdrachtgever en de architect duidelijk afleesbaar.

Jumbo

Jumbo is in Bleiswijk gestart met de voorbereidingen voor een derde E-Fulfilment Center (EFC) van waaruit klanten hun online bestelde boodschappen rechtstreeks thuis ontvangen. Er is een gewijzigd kleurvoorstel met gele, bruine en crèmekleurige kleurbanen aangeleverd om aansluiting te vinden bij een landelijk uit te zetten bedrijfsuitstraling. Het ontwerp heeft een oppervlak van circa 50.000 m².

Bedrijventerrein Oudeland

Gemeente Lansingerland werkt aan de ontwikkeling van bedrijventerreinen als Oudeland, Leeuwenhoekweg, Prisma, Bleizo, Weg en Land, Greenparc, Rodenrijs, De Hoefslag en Warmoezierweg. Aan de hand van bedrijvenpark Oudeland krijgt u een impressie over wat de commissie bij de ontwikkeling van dergelijke terreinen ter advisering aan plannen krijgt voorgelegd, hoe de leden van de commissie daarbij in dialoog zijn met de supervisors, de ontwikkelaars en de initiatiefnemers en hoe de commissie daarbij te werk gaat.

Kader voor beeldkwaliteit

Om een optimale omgevingskwaliteit te kunnen bereiken en behouden, is het belangrijk dat de beleidskaders voor de ontwerpers en voor de toetsers helder en tevens inspirerend zijn, en dat deze kaders voor hun zeggingskracht formeel worden vastgesteld door de raad. De gemeente heeft daarom voor het bedrijventerrein in Berkel en Rodenrijs in januari 2019 een kader opgesteld om nieuwe ontwikkelingen te begeleiden. Eerdere kaders uit 2005 en 2014 zijn onder begeleiding van de supervisor in samenspraak met de gemeente Lansingerland geëvolueerd tot het nieuwe, beknopte en inspirerende kader 'Beeldkwaliteit Bedrijvenpark Oudeland.' De commissie begeleidt en toetst ontwerpplannen op basis van het door de raad vastgestelde beleid.

Het terrein

Oudeland is een bedrijventerrein met een moderne uitstraling. Het terrein is goed bereikbaar door de directe nabijheid van de A20, A12 en de nieuwe in ontwikkeling zijnde A13/A16. Met de centrale ligging tussen Rotterdam-The Hague Airport, Delft, Zoetermeer, Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland is de locatie voor logistieke bedrijven extra aantrekkelijk. Op het bedrijvenpark Oudeland zijn diverse initiatieven voor grote distributiecentra ontwikkeld, in aanbouw of gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld de Fource Logistics Centrale.

Impressiebeeld van de entree van de Fource Logistics Centrale, 3D beeld door DC Opera

Impressiebeeld van het terrein van de Fource Logistics Centrale, 3D beeld door DC Opera

Fource Logistics Centrale

Het distributiecentrum ligt aan de Marconisingel, kavel A6 en A7 in Berkel en Rodenrijs en heeft een oppervlakte van circa 50.000 m².

De initiatiefnemer legde het veelomvattende plan om vier ondernemingen samen te voegen in een centrale vestiging begin 2019 aan de commissie voor.

De commissieleden hebben met de aanvrager, de architect en de supervisor intensief over dit grote plan gesproken om het ontwerp zo goed mogelijk binnen de gestelde kaders voor Oudeland te laten passen. Er zijn suggesties gedaan op basis waarvan het ontwerp zo goed mogelijk op de omgeving en de gevraagde beeldkwaliteitscriteria aansluit. Hierbij is gelet op de economische wetmatigheden van de logistieke afhandeling en opzet van het bedrijf. Zo is gevraagd om de schaal van het gebouw te breken door de streng symmetrische opzet en nadrukkelijke vormgeving te verzachten en meer in evenwicht te brengen, waardoor er meer aansluiting is gevonden bij de beoogde stedenbouwkundige opzet en de voor Oudeland beoogde beeldkwaliteit.

Reclame-uiting TM Orthodontie in Berkel en Rodenrijs

In 2019 hebben de eigenaren van Timmer Mayer Orthodontie aan de Herenstraat 18 in Berkel en Rodenrijs een planvoorstel ingediend voor verschillende reclame-uitingen om hun zichtbaarheid te vergroten. Reclame-uitingen op borden, lichtreclames en spandoeken of vlaggen vormen een belangrijk en beeldbepalend element van de openbare ruimte. In gebieden met commerciële functies passen reclames en voor uitingen die aard- en nagelvast aan het gebouw zijn verbonden of bouwkundig zijn vormgegeven, is een vergunning nodig. Raamfolie en schilderwerk zijn in het algemeen vergunningsvrij. Deze door de overheid gegeven vrijheden zet het door de raad vastgestelde beleid onder druk. Het is aan de commissie om hier een zorgvuldige balans in te vinden.

Bij dit voorstel is in samenspraak met de initiatiefnemers en het reclamebureau gezamenlijk gezocht naar een op de vormgeving van het gebouw en de omgeving afgestemde oplossing. Gelet op de complexiteit van de opgave zijn er suggesties gegeven en studies/montagebeelden vervaardigd op basis waarvan het gesprek is aangegaan met de aanvragers. Door de ambitie en zorgvuldige aanpak van de aanvrager is er een evenwichtig resultaat uit voort gekomen. De bestaande reclames van het onderliggende restaurant zijn daarbij als een vaststaand gegeven beschouwd.

Het gerealiseerde gevelbeeld

Omgevingswet, plan en visie

De commissieleden zijn geïnteresseerd in en betrokken bij het proces voor de invoering van de Omgevingswet in Lansingerland (Omgevingsvisie en Omgevingsplan). In het afgelopen jaar zijn er twee sessies geweest in het kader van de op te stellen Omgevingsvisie waar er samen met marktpartijen aandachtspunten zijn benoemd en input is geleverd. In dit kader wordt door de gemeente gewerkt aan een evaluatie van de welstandsnota. De commissie kan dit traject ondersteunen en heeft hiervoor een beknopte toelichting gekregen over de nieuwe beoogde opzet. Afgaande op de eerste informatie zijn de gemeentelijke voornemens vooral erop gericht om de 'weeffouten' uit de oude nota te herstellen. De belangrijke historische assen en landschappelijke waarden zullen in lijn met de Omgevingswet sterker worden aangezet.

Tot slot

Wij zijn verheugd om een bijdrage te mogen leveren aan het mooie werk dat uw gemeente verricht aan het ontwikkelen, behouden en borgen van een goede omgevingskwaliteit. Want Lansingerland is een aantrekkelijke gemeente.

Dorp, Stad en Land is een onafhankelijke kennispartner op het gebied van landschap, stedenbouw, architectuur en cultureel erfgoed. Met een integrale benadering vanuit deze expertises adviseert de vereniging sinds 1929 haar leden over optimale omgevingskwaliteit. Ruim 60 gemeenten uit meer dan 3 provincies zijn lid.

U kunt Dorp, Stad en Land bereiken op 010 – 280 94 45 en via info@dorpstadenland.nl

Kantoor:

Stationsplein 45 | hoofdingang A

3e etage | unit A3.207

Postbus 29129 | 3001 GC Rotterdam

www.dorpstadenland.nl